

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
Гж. 2109/16
Дана, 05.10.2016. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судије Александра Пантића, председника већа и судија, Зорице Стошић и Јадранке Митровски, чланова већа, у правној ствари тужиоца А.А. из ..., чији је пуномоћник адвокат Срђан Алексић из Ниша, против туженог „Philip Morris Operations“ АД, чији је пуномоћник адвокат Небојша Станковић из Ниша, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Нишу 15 П.2305/14 од 23.05.2016. године, на седници већа одржаној дана 05.10.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог „Philip Morris Operations“ АД Ниш и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу 15 П.2305/14 од 23.05.2016 године у усвајајућем делу првог става изреке који се односи на досуђену накнаду штете за 2005. годину у износу од 1.070.168,00 динара са припадајућом каматом и у трећем ставу изреке, који садржи одлуку о трошковима поступка.

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА жалба туженог и иста пресуда **ПРЕИНАЧУЈЕ** у усвајајућем делу другог става изреке који се односи на износ накнаде штете за премију за 2005. годину од 263.925,00 динара, тако да гласи:

„**ОДБИЈА СЕ** као неоснован тужбени захтев тужиоца А.А из ... којим је тражио да се тужени „Philip Morris Operations“ АД Ниш обавезе, да му на име накнаде штете за премију исплати износ од 263.925,00 динара са законском затезном каматом почев од 31.03.2008. године до коначне исплате.“

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени обавезан, да му на име накнаде штете за 2005. годину исплати износ од 1.070.168,00 динара са законском каматом почев од 23.05.2016. године до коначне исплате, док се део тужбеног захтева на име камате преко досуђеног износа, а до тужбом траженог почев од дана вештачења одбија. Ставом другим изреке, обавезан је тужени, да тужиоцу исплати на име накнаде штете за премију за 2005.годину износ од 263.925,00 динара, са законском каматом почев од дана 31.03.2008. године, као дана утужења, до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 354.065,92 динара.

Против ове пресуде тужени је преко пуномоћника благовремено изјавио жалбу побијајући пресуду у усвајајућем делу због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права, погрешне одлуке о трошковима парничног поступка и повреде права гарантованих Уставом Републике Србије и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, са предлогом да Апелациони суд преиначи побијану пресуду и одбије тужбени захтев тужиоца у целости и истог обавезе да му накнаде све трошкове поступка или да пресуду укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење. Трошкове другостепеног поступка је тражио и то, на име састава жалбе од стране адвоката износ од 22.500,00 динара и на име судске таксе за жалбу и другостепену одлуку

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе чл. 372. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 125 од 22.11.2004.), који се примењује сходно одредби чл. 506 ст. 2 ЗПП („Службени гласник РС“ бр.72/11, 49/13, 74/13 и 55/14), Апелациони суд је нашао да је жалба туженог делимично основана у делу који се односи на одлуку суда о захтеву за накнаду штете због изгубљене премије, а да у осталом делу није основана, из следећих разлога.

Побијана пресуда у усвајајућем делу који се односи на износ досуђене штете за 2005 годину, није захваћена битним повредама одредаба из чл. 361 ст. 2 тач. 1,2,5,7 и 9 ЗПП, о којима другостепени суд води рачуна по службеној дужности, као ни битним повредама одредаба парничног поступка из чл. 361 ст. 2 тач.12 ЗПП, на коју се указује наводима у жалби туженог. На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је у овом делу правилно применио материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су закључиле Уговор о дугорочном кредитирању број 758 од 24.10.2000. године, као и уговор из 2001. године, на период од 10 година, по којим уговорима се тужени јавља као давалац кредита, а тужилац као корисник кредита. Наведеним уговором из 2000. године, тужени се обавезао да тужиоцу испоручи сушницу за дуван, енергенте и репродукциони материјал за производњу дувана у складу са једногодишњим уговором, док се корисник кредита обавезао да производи дуван типа „Вирџинија“, на тај начин да у наредних 10 година почев од 2000. године сади уговорени тип дувана на површини од 1 ха, односно 30.000 струкова дувана, што износи 2.360 кг дувана у свакој години производње, као и да на име отплате дела кредита за сушару сваке године испоручи даваоцу кредита уговорену количину дувана. Из уговора закљученог 2001. године произилази, да је уговорена површина 1,30 ха, односно

30.000,00 струкова дувана, што износи 380 кг дувана у свакој години. Из оба уговора произилази, да је плански принос производње по 1 струку дувана 80 грама. Анексом уговора о продужењу рата за отплату механизације, дуг тужиоца према туженом који је износио 2002 кг доспео на наплату у 2003. години је репрограман, односно наплата одложена закључно са 2005. године. Правноснажном пресудом П.1612/08 од 21.05.2009. године обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име штете за 2004. годину износ од 235.049,00 динара. Тужени је дописом од 26.04.2005. године обавестио тужиоца да прекида даљу пословну сарадњу, чиме су се сви до тада закључени уговора раскинули, из разлога неиспуњавања уговорних обавеза и покретање судских поступака. Налазом вештака од 07.03.2016. године обрачуната је висина евентуалне штете, према ценовнику компаније „Копекс“, који је доставила тужена страна, са табеларним приказом обрачуна по класама дувана, па је вештак нашао, да изгубљена добит тужиоца за 2005. годину износи 1.070.168,00 динара, умањена за трошкове евентуалне садње дувана у 2005. години. Налазом вештака од 02.06.2010. године утврђена је висина премије у износу од 263.925,00 динара.

Код оваквог чињеничног стања, правилно је првостепени суд применио материјално право, одредбе чл. 262 ЗОО, када је нашао да тужиоцу припада право на накнаду штете у виду изгубљеног прихода од производње дувана за 2005. годину у утврђеном износу од 1.070.168,00 динара. У датим разлозима за овај део одлуке, првостепени суд је навео, да тужени није извршио своју уговорну обавезу, већ је по протеклу оптималних рокова садње, писменим путем једнострано раскинуо уговор, иако је тужилац благовремено захтевао од туженог испуњење обавезе из дугогодишњег уговора закључењем једногодишњег уговора за 2005. годину. Тужилац је обавештење о раскиду уговора примио 26.04.2005. године и није могао да засади другу културу због протекла оптималног рока садње, те не постоји одговорност тужиоца за насталу штету и нема његовог доприноса настанку штете.

Овакве разлоге прихвата у потпуности и Апелациони суд, а насупрот жалбеним наводима, изрека пресуде у наведеном делу је јасна и непротивречна разлозима пресуде изнетим у образложењу. Суд је на правилан начин ценио изведене доказе и истима у потпуности утврдио чињенично стање при чему је у пресуди изнео јасне и непротивречне разлоге.

Нису основани жалбени наводи да је првостепени суд и поред противљења туженог, дозволио преиначење тужбе, иако тужилац у тужби није истакао захтев за исплату премије. Ово из разлога што се не ради о преиначењу тужбе, с обзиром да је тужилац тужбом тражио исплату накаде штете у износу од 460.000,00 динара, која штета је обухватала изгубљену добит у износу од 360.000,00 динара и износ од 100.000,00 динара на име премије.

Тужени у жалби наводи да тужилац није извршио припрему земљишта за садњу дувана, те тужилац није могао да производи дуван и оствари приход о производње дувана 2005. године. Овакви жалбени наводи туженог нису основани с обзиром да овакве чињенице којима се у основи указује да је тужилац сам допринео да штета настане, током поступка тужени ни на који начин није доказао. Осим тога, разлог за доставу обавештења о раскиду уговора није пропуштање тужиоца да припреми земљиште за сетву, већ покретање судског поступка и неиспуњење других уговорних обавеза, при чему се изричито не наводи, да се ради о обавези припреме

земљишта, па како тужиоцу овом пресудом и није досуђена стварна штета у виду трошкова које је имао на припреми земљишта за сетву, не може се сматрати да је тужилац на било који начин допринео настанку или увећању штете.

Жалбеним наводима туженог се указује, да је првостепени суд погрешно утврдио количину дувана коју је тужилац могао основано очекивати да је производна сарадња са туженим настављена. Овакви жалбени наводи су неосновани из разлога што је дугорочним уговором прописана обавезна количина дувана којом се отплаћује дата механизација, односно сушара, при чему се једногодишњим уговорима на другачији начин, конкретније прописује и површина земљишта на коме се сади дуван, као и количина дувана коју је тужилац био у обавези да произведе на тој површини. Вештак је на правилан начин пошао од уговореног приноса дувана по једном хектару, па како је једногодишњим уговорима које су странке закључивале у претходним годинама била предвиђена површина од 2,3 ха за уговореном количином дуванских струкова од 60.000, очекивани принос дувана је 4.800 кг (80 г. по струку), то је првостепени суд на правилан начин утврдио висину изгубљене користи тужиоца за 2005. годину.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе туженог којима се указује да првостепени суд није испунио своју обавезу да по службеној дужности води рачуна о заштити јавног интереса, да је повредио начело равноправности странака, начело материјалне истине и права туженог на фер суђење и права гарантована Уставом и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основаних слобода, али је нашао да се оваквим жалбеним наводима ни на који начин правилност и законитост побијане пресуде не доводи у питање.

Међутим, основано се жалбом туженог оспорава део првостепене пресуде којом је тужиоцу досуђена материјална штета у виду изгубљене добити у виду премије за дуван за 2005. годину, коју тужилац није остварио кривицом туженог. Наиме, одредбом чл. 2 Уредбе о премији за производњу дувана у листу за 2005. годину („Службени гласник РС“ бр. 26/2005) је прописано да правна и физичка лица и предузетници, који се баве производњом дувана у листу и уписани су у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Уредбом о Регистру пољопривредних газдинстава, имају право на премију за уговорен и испоручен дуван у листу по килограму, у зависности од типа и класе. Из напред цитиране одредбе подзаконског акта произилази да је услов за остваривање премије за дуван регистрација пољопривредног домаћинства, па како тужилац није доказао да је у току 2005. године имао регистровано пољопривредно домаћинство и да би могао остварити право на ову премију, то је првостепени суд погрешно применио материјално право, одредбу чл. 189 ст. 3 ЗОО када му је досудио и овај вид материјалне штете.

Измакла корист се дефинише као добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари, па како тужилац није доказао да је у 2005. години испуњавао прописане услове за остварење права на премију за дуван, није било основа да му се износ премије досуди као овај вид материјалне штете, због чега је у том делу првостепена пресуда преиначена и захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Правилна је одлука првостепеног суда о трошковима поступка, при чему су тужиоцу досуђени само нужни трошкови које је имао током поступка, у складу са одредбама чл. 149 и 150 ЗПП.

С обзиром да је тужени у незнатном делу успео са својом жалбом, то је захтев туженог за исплату трошкова жалбеног поступка одбијен као неоснован.

Из свих наведених разлога, на основу чл. 375 ЗПП и чл. 380 ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 05.10.2016. године, Гж.2109/16

**Председник већа-судија,
Александар Пантић, с.р.**